

הדלקת נרות: 16:18

יציאת השבת: 17:08

רבינו תם: 17:41

ע"פ אופק תל אביב
ב' בכסלו התשפ"ג

טוב לחסות בה'

816

כל יהודי - צדיק!

תולדות התשפ"ג

לרפואה פרנסה

והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. רחל בת מרים ובעלה וכל יוצאי חלציהם. ישעיהו בן מרים. גאולה בת דבורה. לירז בת יפה. אייל רפאל בן שרית שרה. דבורי בן רויטל. ליאור בן פרידה. אריאל בן רויטל.

זיווג הגור: ניר ואודליה בני ציפורה.

זש"ב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נחמה. אליס בת פרידה.

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גור'יה. הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גור'יי. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. עליזה בת מזל טוב מלכא. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. גלילי הכהן בן כוכבה. שלמה בן סעדיה זנדאני. רוני אהרון בת מזל מלכה. עמרון יוסף בן סאלם ומרים. שרה בת קמר. רבי עובדיה בן יפת. מרים בת ר' שמריהו. רחמים ז"ל בן אהלים ז"ל. שרית שרה בת ויקטוריה ז"ל.

העלון מוקדש
לרפואת
גליה בת בת-
סיני
בתוך שאר חולי
ישראל

העלון מוקדש
לרפואת
הודיה בת
עידית
בתוך שאר חולי
ישראל

זה קרה ביום ההולדת ה-123 של יצחק אבינו. הוא עורך חשבון נפש ומבקש לברך את עשוי לפני מותו. רבקה שומעת זאת ונחרדת. היא לא מסוגלת לעכל שעשו הרשע והפראי יקבל את הברכות הגדולות. היא קוראת ליעקב ומבקשת ממנו להתחזות לעשוי ובכך לגנוב את הברכות, כשהיא לוקחת סיכון ואומרת לו כי אם ייתפס - הקללה תבוא עליה ח"ו.

נשאלת השאלה: למה ככה? בצורה שכזו? מדוע לא ללכת לבעלה יצחק ולומר לו שיברך רק את יעקב? אך השאלה מתעצמת עוד יותר - אומר רש"י על הפסוק: "ויהי כי זקן יצחק ותבקיין עיניו מראות" - שהקב"ה עיוור את יצחק, כדי שהתוכניות של רבקה יצאו לפועל. רק רגע, וכי גם ה' משתף איתה פעולה? מדוע בדרך שכזו? לעשות את יצחק עיוור רק בשביל שיעקב יקבל את הברכות?...

בואו והסכיתו להסבר מדהים - כשרבקה מלבישה את יעקב בבגדי עשוי, היא לא מתכוונת לנתק את עשוי. להיפך, היא מתכננת מהלך גאוני בו היא רוצה שכל אחד מעם ישראל, מי שצדיק כיעקב ומי שהתלכלך בחטאים כעשוי - יהיה חלק מברכת ה' והשגחתו. היא לא הולכת ליצחק ומבקשת ממנו באופן גלוי שיברך רק את יעקב, 'איש תם יושב אוהלים', כי אז הברכה היתה מגיעה רק ליהודים המתנהגים בדרך ה' כיעקב.

רבקה יודעת שהחיים מלאים בניסיונות וקשיים. היא יודעת כי גם יעקב עלול לפעמים להיראות כמו עשוי: "איש יודע ציד, איש שדה" - אלו היהודים שפשטו את בגדי יראי ה', והלכו אחר תענועי העולם המודרני. היא מבקשת לקבוע לדורות - כי כולנו הילדים שלה. הבגדים של היהודי הרחוק לא משנים מאומה מאהבת ה' אליו והציפייה שישבו הביתה. בורא עולם רואה זאת ושמח בכך ומשתף איתה פעולה. כך בדיוק הוא חושב ורוצה, כי גם אם בני יעקב, עם ישראל, ירדו מדרגתם וילבשו בגדי עשוי, יתנהגו בחוסר רצון ה' וירדו לשאול תחתית - הם עדיין חלק מעם ה' והברכה תמיד תשרה עליהם.

מספרים כי לפני עשרות שנים נכנס רב קהילה ממקסיקו אל הרבי מליובאוויטש. הוא ידע שהרבי מייקר מאד את הפעילות עם בני הנוער, ולכן סיפר בגאווה על הפעילויות שעושה הקהילה עם הנוער: מבצעי לימוד, אבות ובנים, פעילות אחר הצהריים ועוד. "ומה אתם עושים עם נוער השוליים שמסתובב ברחוב ומידרדר?", התעניין הרבי. "אה, אל דאגה", אמר רב קהילה, "הילדים שלנו לא נמצאים שם כלל ב"ה". הרבי הביט בו במבט נוקב ואמר: "חובה לשמור על הילדים שלנו שילכו בדרך ה'. אך מה יהא עם הילדים שברחוב, וכי הם אינם בניו של בורא עולם? וכי ילד יהודי באשר הוא אינו ילד שלנו שצריך לדאוג לו ולקרב אותו?".

לעולם אל תשפוט אדם או ילד לפי המראה שלו. גם אם הוא נראה כי ידיו ידי עשוי, אך בפנימיות שלו, בנשמה שלו - 'הקול קול יעקב'. ובאמת, ראו איזה פלא. כשהגיע, לאחר מכן, עשו לקבל את הברכות, אומר הפסוק: "וירח את ריח בגדיו, ויאמר: ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו השם" - שנדבק בו מריח של גן עדן. ומה בדיוק הריח בו יצחק? אומרים חז"ל: "אל תקרא ריח בגדיו אלא בוגדיו" - שהריח את ריח הבוגדים בעם ישראל, שאע"פ שחטאו ועזבו את דרך ה', בתוך נשמתם ישנו ריח של גן עדן, של יהודי הדבוק בה' ורוצה לשוב אליו. כי "לא כל יהודי קדוש, אבל כל יהודי הוא קודש קודשים" (ר' שלמה קרליבך)

נא לא לעיין בזמן התפילה - למנוע יצא שכרו בהפסדו - שכר לימוד תורה בשבת פי אלף מלימוד תורה ביום חול - טעון גניזה!

הרב יעקב סיני שליט"א

אולם, לרוב הראשונים וכן דעת מרן
השו"ע (רסג, י), כי אין קבלת שבת תלויה
בהדלקת נרות, אלא עד השקיעה
יכולה לעשות מלאכות.
אז מתי מקבלת שבת לספרדים?
על האשה עד לדקה לפני השקיעה
להחליט לפרוש ממלאכה (וטוב לומר
בפה: "מרגע זה אני מקבלת עליי
תוספת שבת ופורשת ממלאכה) או
כשנמצאת בבית הכנסת ואומרת
'מזמור שיר ליום בשבת' או 'בואי בלה'

הרב יעקב סיני שליט"א

אך לא בעת הדלקת הנרות.
והוא הדין לאיש המדליק נרות שבת,
שאינו מקבל שבת בהדלקה.
אולם, כהנהגה טובה, טוב שגם
הספרדיות ירגילו עצמם לקבל שבת
בהדלקה ולא תסתמך על הזמן שנותר
כדי שלא תגיע לחילול שבת.
ומה הדין בתפילת מנחה לאשה?
אשה הרגילה להתפלל מנחה בכל יום
וכעת שכחה וכבר הדליקה נרות שבת,
לפי דעת השו"ע שלמדנו כעת, כיוון
שלא מקבלת שבת בהדלקה, הרי
שיכולה להתפלל מנחה עד השקיעה.
ויותר מכך, אף אשה שקיבלה על
עצמה שבת בהדלקה ונזכרה שלא
התפללה – בדיעבד, יכולה עדיין
להתפלל מנחה של שבת. ומדוע?
כיוון שזו קבלת שבת ביחיד, מה שאין
כן בקבלת שבת בציבור שאין
אפשרות לאחריה להתפלל מנחה, ולא
תשכח לקבל תוספת שבת!.

(1) כתב ה'בן איש חי' (רב פעלים "חד, סי יט'):
 "הקפדה על לבישת טלית קטן בדוקה
 וכשרה כהלכתה, מסוגלת מאד להסיר
 מהלובש כל מיני פחדים סמויים
 המטרידים את מנוחתו".

(2) כתב הצדיק רבי מנחם מנשה זצ"ר
 (אהבת חיים' שלח): "הקפדה על לבישת טלית

קטן כשרה באופן תמידי – מונעת סבל
 רב וצער נורא בשעת הגסיסה".
 (3) כתב ה'תולעת יעקב': "אמרו חכמי
 האמת כי מי שאינו זהיר במצוות ציצית –
 כשנפטר מן העולם מלבישים אותו
 בלבוש אחר, ועל ידו אווזים בו כמה
 מלאכי חבלה המכניסים אותו בגיהנום".
 (4) כתב הצדיק רבי מאיר אבוחצירא
 זצ"ל כי המקפיד שכל חוטי הציצית יהיו
 שלמים – גם כאשר מבחינה הלכתית
 הציצית כשרה – אין לו לחשוש ממחלות
 לב לכל סוגיהן.

מתוך 'הפלא ופלא' – 052-7632686

ח'ינוק ילדים ושלום בית
בדרכו של המצ"ט

הקלפים הללו ואני אתן להם בתמורה דברים, העיקר שתשיג את מה שחסר לך."

רבותיי, זה נקרא אבא שיורד לנפש של הילד, שחי את הילד שלו בפרטים שאולי נראים לנו קטנים, אך בשביל הילד בעת הם כל עולמו, כפי שאנו הרגשנו שהיינו ילדים.

תרשמו טוב את מה שאני אומר לכם כעת – אני מבטיח לכם אבא שמתנהג כך עם החוויות של הילד שלו, הילד שלו יהיה מחובר אליו כל החיים ולא יעזוב אותו לעולם!.

ומדוע? כי האבא התחבר לדברים
ה'קטנים' שרבים מהמבוגרים לא מער-
ורק רוצים שהילד יעזוב אותם לנפשם
ושיהיה סדר בבית.

הילד נהנה מזה ומעריך את האבא.
בשבילנו זה קטן, בשבילו זה כל העול
זה נכון גם במשפחה בין ההורים.

הרבה פעמים האשה חזרה מהבית עם חוויות לספר לבעלה ולשאול אותו מה לעשות. בעלה עוצר אותה ואומר לה: "עזבי, את לא צריכה לספר לי כלום, אני סומך עלייך שתעברי את זה כמו גדולה, את מוכשרת".

האשה דוחה את דבריו ומתחננת שישמע אותה, היא צריכה
זאת כמים לנפש עיפה. ולהיפך, להקשיב לבעל בסיפוריו.
כולנו משתוקקים שהשני ירד אלינו. יקשיב אלינו ויחווה את

מה שעברנו עם כל הקושי והצער. ואם אנו עושים זאת ליל
לאשה – הם יכירו לנו טובה כל החיים ועזריכו אותנו!!

רבים מהילדים שלנו אוספים קלפים ועושים מכך עסק רב.
קלפים של חיות, פלאי הטבע וכדומה, ומדביקים זאת
באלבום על מנת למלאו כמה שיותר מהר.

יש הורים המגיבים על איסוף הקלפים שלהם: "די, מספיק, נמאס לי לראות קלפים בכל פינה בבית, תקח את זה מפה, ותשחק בזה רק בחוץ עם החברים שלך!".

לעומתם, יש הורים המגיבים בצורה הפוכה לחלוטין: "אני לא מאמין! יש עונה נוספת? אלבום חדש?... איזה יופי."

בוא שב איתי, תראה לי בבקשה איזה קלפים חדשים יש לך. ווואי איזה יופי! איזה אלבום מהמם יש לך.

תשמע טוב מה אבא אומר לך: ברגע שאתה מסיים את האלבום בשלמות, אני רוצה להניח את האלבום שלך אצלי בארון הספרים האישי שלי. אני נהנה מזה ורוצה שזה יהיה שמור אצלי!"

הילד שומע זאת ומתרגש, הוא חוזר כל יום בשמחה מבית-הספר ומראה לאבא את הקלפים החדשים ואף מספר לו ביצד וויתר על 20 קלפים בשביל להשיג קלף נדיר.

ילד כזה הוא ילד מאושר, הוא ילד שמרגיש שאבא שלו מחזיק ממנו ומהקלפים שלו. הוא מרגיש שהוא חייב לשמח את אבא ולהוכיח לו.

"תשמע בנני, איזה קלפים חסרים לך?... אם תרצה את עזרת, אבוא לחברים שלך ואשכנע אותם שיתנו לך את

זורקים ילד מהבית!?

מספרים על החלבן הקדוש (רבי חיים הכהן

בן פרחיה זצ"ל, נפטר ב-יב' אב התשפ"ב) כי פעם אחת הגיע אל מעונו תלמיד חכם גדול הבקיא בכל ענייני הקבלה, אשר היה מקפיד להתפלל כל יום עם כל כוונות הרש"ש. החלבן הביט במצחו ואמר לו: "אני רואה כעת על המצח שלך את האות 'נ' הפוכה, וזה סימן שלא ברכת היום ברכה אחרונה אחר ששתית מהמים!". עצר רגע החלבן ואמר: "מה זה שווה כל הכוונות שאתה מכוון, אם הינך שוכח לברך ולהודות לה' בברכה אחרונה על המים ששתית?!" מדובר על צדיק שנפטר לפני כשנתיים בלבד וחי בינינו.

שואל ה'מנוחה וקדשה': אם על צדיקים רבים מסופר שהיו רואים על מצח האדם וצופים ברוח הקדוש, אם כן, כיצד יצחק אבינו לא ראה את כל העבירות שעשה בנו עשיו? כיצד יתכן שמעיד עליו הכתוב: "ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו, ורבקה אוהבת את יעקב", אומר התרגום: "ארי מצידיה הוה אכיל" – יצחק אהב את עשו בגלל הציד שהיה מאכילו. את השאלה הזו שואל ה'מדרש הגדול': "ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו" – וכי לא היה אבינו יצחק יודע במעשה עשיו שהן כעורין? – והכתוב אומר: 'הלא משנאיך ה' אשנא', ומפני מה אהבו?!"

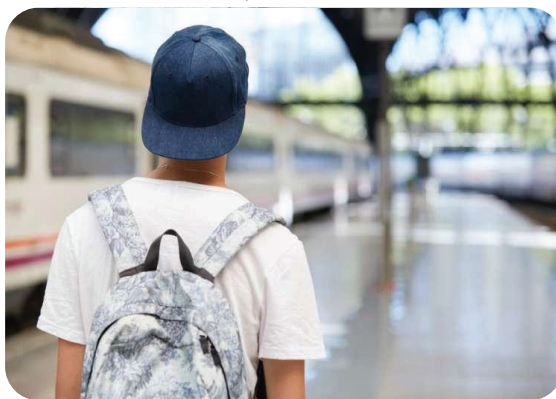
עונה המדרש תשובה ניצחת: "אלא שהיה אוהבו בפניו בלבד, כדי לקרבו ולמשכו. שהרי קל וחומר: אם כשהוא אוהב את עשיו – מעשיו מקולקלין, אילו שנאו וריחקו – על אחת כמה וכמה, ואמרו רבותינו לעולם תהא ימין מקרבת ושמאל דוחה".

מגלים לנו חז"ל סוד גדול – אם אתה יודע שהכעס, התוכחה והנזיפות שלך בבן שלך, בתלמיד שלך או באדם

רחוק מתורה ומצוות לא יקרבו אותו, אלא רק ירחיקו אותו עוד יותר – תצוד אותו בפיד! תראה לו אהבה, תן לו מילים טובות – וכך תזכה לשמור עליו שלא יפרוק עול לחלוטין.

זו הכוונה בפסוק: "ויאהב יצחק את עשיו, כי ציד בפיו" – הציד היה בפיו של יצחק, שצד את עשו ומראה לו אהבה, כדי שאולי כך ישוב לה'.

מספר הרב יחיאל קראס זצ"ל: "משגיח בישיבה ניגש אל אחד הבחורים ושואל אותו: "היכן היית אתמול אחר הצהריים? לא ראיתי אותך בבית המדרש". לא הייתי חולה, הלכתי לקופת חולים",

השיב התלמיד. "באיזו שעה?". "בשעה חמש", שוב עונה הבחור.

"בסדר גמור, אז שתהיה בריא", חותם המשגיח את השיחה, "אבל בפעם הבאה בבקשה תודיע לי כדי שלא אדאג". המשגיח יוצא מן החדר וכל הבחורים בחדר פורצים בצחוק. כולם יודעים שאתמול בחמש אחרי הצהריים סניף קופת חולים היה סגור.

האמת היא, שגם המשגיח יודע שסניף קופת חולים היה סגור, אלא שחשב המשגיח לעצמו: "טוב שהוא חושש להגיד לי את האמת. שהרי אם היה אומר לי את הסיבה האמיתית להיעדרותו, הייתי צריך לבעוס עליו ולהעניש אותו. אך כעת, כל זמן שהבחור מנסה להמציא תירוצים, סימן שהוא עוד מחפש להיות בסדר.

לא נעים לו ממני, ואם כך, עוד יש לו תקווה, מפני שהוא מעמיד פני צדיק. הגם שבסתר הוא אינו נוהג כשורה, אך לפחות בגלוי הוא עדין שומר על גבול

מסוים של התנהגות ראויה.

אם היה מגיע, חלילה, למצב

שאינן לו מה להפסיד – היה פורק עול בגלוי ואומר את האמת המרה בפניי".

יצחק אבינו ערך לעצמו חשבון: הרי יודע אני בדיוק מיהו עשו, אך כל זמן שאני נותן לו את התחושה שאני אוהב אותו, ושהוא צדיק – לכל הפחות הוא מחזיק שחיטה כשרה, הכיפה עדין על הראש... אם לא אתן לו את הכבוד הזה, אם לא אראה לו שאני מחזיק ממנו – הוא יפרק עול ויעבור על כל האיסורים שבתורה. כעת הוא משתדל להתנהג יפה, לפחות בפניי.

לכן, כשבא עשיו ושאל את אביו כיצד מעשרים את המלח, יצחק אינו גוער בו: "מלח! לך תתחיל ללמוד משהו ותדע מה חייב במעשר ומה לא!".

לא ולא! יצחק מאיר לו פנים ואומר: "טוב מאוד שאתה שואל, באמת שאלה טובה. כל הכבוד, עשיו, איזה צדיק!". רק נתינת ההרגשה שהוא צדיק – תציל אותו מהידרדרות נוספת.

ומה אתם אומרים – האם זה הצליח? – בטח שזה הצליח. הוכחה לכך, שכל זמן שהיה יצחק אבינו חי – לא פרק עשו עול בפרהסיא. בעצמו אמר עשו: "יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי", יש דברים שאעשה אחר פטירת האבא, כי הוא מחזיק ממני צדיק.

מספרים כי לאדמו"ר ה'בית ישראל' מגור היה מגיע חסיד 'צבוע'. כשהיה מגיע לרבי היה מתלבש כחסיד ומתנהג בקדושה, אך בביתו היה רחוק מאד. החסידים לא הבינו מדוע הרבי מקרבו ונותן לו יחס טוב, וכשראה זאת הרבי אמר: "אני יודע שהוא צבוע, אך אני אוהב את הצבוע הזה! תארו לעצמכם שהיה בא אליי בהכרזה שהוא וכל משפחתו פרקו עול – מה יכולתי לעשות? כעת לפחות הוא עדיין שולח את ילדיו לישיבות, ולפחות זה הריווח של היחס שלי אליו, כי אם הייתי מוכיח אותו, גם את ילדיו היה לוקח איתו!".

ואם נשאל: ומדוע אברהם אבינו לא העלים עין ממעשיו של ישמעאל, אלא שלח אותו מביתו?

התשובה עצומה – ישמעאל היה עובד ע"ז ועושה עבירות גם בגלוי, הוא הראה לכולם שזה הוא ואין מה לדבר כלל.

אך עשו עוד היה מנסה להיראות צדיק. (ובכל שאלה יש להתייעץ עם יועץ חינוכי בדרך התורה)

לפני חתונת אחד מאחיי. הוא היה דחוק
מאד בכסף, ואני לא יכולתי להישאר
שווה נפש. לי יש כסף ולאבא אין?
ואיככה אוכל וראיתי בזקנו המכסף
ובקמטי מצחו שהולכים ומעמיקים?
היה זה ניסיון קשה בשבילי – אלו כל
החסכוניות לילדיי, אך מצד שני, פחדתי
על בריאותו, ונחלצתי לעזרתו.
הוצאתי מהבנק את כל כספי ההשקעה
ונתתי אותם לאבי. הוא נשם לרווחה,
ובסייעתא דשמיא חיתן בכבוד את הבן

יעקב אבינו מתחפש לעשו ומגיש
לאביו את המטעמים שהכין בעבורו.
יצחק אבינו מתפלא על הזריזות
שהספיק בנו להכין לו המטעמים
ושואלו: "מה זה מיהרת למצוא בני?".
"כי הקרה ה' אלוֹקֶיךָ לִפְנֵי" – ה' זימן
לי, עונה יעקב אבינו.
מיד צפה ועולה שאלה קשה: וכי יעקב
אבינו שיקר? והרי ה' לא זימן לו,
שהרי כלל לא יצא לשדה לצוד, אלא
רבקה אמו הביאה לו מהגדיים שהיו
בביתם, וכיצד אומר שזימן לו ה'?
עונה הצדיק בעל ה'זרע שמשון זת"ע:
"לפי שהיה יעקב אבינו מחשיב שכל
אשר יש לו, הכל הוא מאיתו יתברך
שזימן לו זאת". חותם הצדיק ואומר:
"ומכאן יש לכל אדם לקחת מוסר
להכיר בכל מעשיו – כי כולם
מנפלאות מעשי ה', אשר אין בכח
האדם לעשות כלום אם לא בחסד ה'.
'אין אדם נוקף אצבעו מלמטה – אלא
אם כן הכריזו עליו מלמעלה.
ולכן, בכל ריווח שיעשה, אל יאמר כי
השתדלותי הביאה לי זאת, אלא רק
חסדו של ה' הביא לו זאת.
סיפור מדהים הובא בגיליון 'השגחה
פרטית' הנפלא, אותו מספר אברך
יקר עם סיפורו האישי: "בחסדי ה',
זכיתי לחתן את כל ילדיי בכבוד.
נראה לך שזה מפני שעבדתי? לא.
למדתי בכולל, וגם לו הייתי עובד, לא
נראה לי שהייתי מגיע לסכומים
שצריכים לגייס בשביל חתונה אחת.
אלא שלפני שנים, בתור אברך צעיר,
חשבתי שזה ממש יעזור שאחסוך כסף
ואשים בצד סכום קבוע בכל חודש.
פניתי לבנק, השקעתי סכום חודשי
בקרן השקעות, וקיוויתי שהחיסכון
וריווחיו יעמדו לי בבוא היום.
עברו כמה שנים. אבי שיחיה עמד אז

בחסות
רשות אפי'